

prospiciatur; volumus, et respective permitimus, ut, quatenus periti ad inspiciendum vulnus asciti, *grave vitæ periculum* adesse retulerint, percussor ipse, prævio semper Decreto Episcopi, et cum assistentia personæ Ecclesiasticæ ab eodem Episcopo deputatæ, ab hujusmodi loco immuni extractus, sine mora carceribus mancipetur; ea tamen lege Judicibus indicta, ut illum Ecclesiæ restituere debeant, si vulneratus superstes vivat ultra tempus a legibus, quæ de homicidio sunt, constitutum, alioquin in eadem pœnas incidant, quæ in memoratis Benedicti XIII literis constitutæ sunt adversus illos, qui delinquentem in aliquo ex casibus ibidem expressis, ex indicis ad id sufficientibus sibi traditum, restituere recusent, postquam is in suis defensionibus hujusmodi indicia diluerit.

Præterea, simili motu, et auctoritate discernimus, ac declaramus, Sepulturæ Sacræ privationem a Sacrosancta Tridentina Synodo inflictam morientibus in loco duelli, et confictus, incurramdam perpetuo fore, etiam ante sententiam Judicis, a decedente quoque extra locum confictus ex vulnere ibidem accepto, sive duellum publice, sive privatim indictum fuerit, ac etiamsi vulneratus ante mortem non incerta Pœnitentiæ signa dederit, atque a peccatis, et censuris absolutiorem obtinuerit; sublata Episcopis, et Ordinariis locorum super hac pœna interpretandi ac dispensandi facultate, quo cæteris documentum præbeatur fugiendi sceleris, ac debitam Ecclesiæ legibus obedientiam præstandi.

In hujus demum sollicitudinis nostræ Societatem vocantes charissimos in Christo Filios nostros, Imperatorem Electum, cunctosque Catholicos Reges, nec non Principes, Magistratus, Militiæ Duces, atque Præfectos, eos, omnes et singulos, pro sua in Deum Religione, ac pietate, enixe obtestamur in Domino, ut conjunctis studiis, et animis, exitiosæ duellorum licentiæ, qua Regnorum tranquillitas, Populorum securitas atque incolumitas, neque corporum solum, sed, quæ nullo pretio æstimari potest, æterna animarum vita certe periclitatur, omni nisu, et constantia vehementer obsistant. Neque sibi, suæque in Deum fidei, munerisque rationi fecisse satis intelligant, quod optime constitutis legibus, indictisque gravissimis pœnis, horrendum scelus proscriptum sit, nisi accuratam ipsarum Legum, pœnarumque executionem naviter urgeant, ac promoveant, seque inexorabiles Dei vindices in eos, qui talia agunt, diligenter exhibeant. Nam si delinquentes aut oscitanter ferant, aut molliter puniant, alieno sese crimine polluent, omnisque illius sanguinis reos se constituent, quem ita crudeliter inultum effundi permiserint. Vani enim, falsique honoris Idolo humanas litari victimas non impune feret supremus omnium Judex Deus, rationem ab iis aliquando exacturus, quorum est divina et humana jura tueri, sibi que creditorum hominum vitam servare, pro quibus Sanguinem ipse suum Jesus Christus effudit.

Volumus autem, ut præsentium Literarum transumptis, etc.
Nulli ergo, etc.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ MDCCLII, quarto Idus Novembris, Pontificatus Nostri anno tertio decimo.

Animadversiones Auctoris ad notam Romani Theologi verbo Duellum artic. 1. subjectam.

Quoad ea, quæ in verb. *Duellum* art. 1. n. 17. adnot. Rom. Theologus, (proferens scilicet sensum Constitutionis Benedict. XIV, quæ incip. *Detestabilem*), si accurate percurrisset mea supplementa, reperisset in verb. *Propositiones damnatæ* totam ex integro præfatam Constitutionem incip. *Detestabilem*, cum quinque damnatis propositionibus, sicque omisisset superfluas illas notas, sicuti et totam additionem ibid. art. 2. n. 2. subjunctam; seu saltem indicasset supplementum meum lectoribus, ne ego apud ipsos viderer minus diligens in recensendo dietas damnatas propositiones et cætera quæ in ea Constitut. a vigilantissimo æque ac sapientissimo Pontifice præscribuntur. In præsentem tamen editionem placuit Constitutionem illam subnectere verb. *Duellum*, utpote loco sibi congruentiori, et sub verb. *Propositiones damnatæ* illam tantum indicare.

ADDITIONES CASINENSES.

(24. Mos singularia committendi certamina originem duxit a barbaris populis, qui medio ævo Europam inundaverunt atque partim subjugaverunt. Jam ab initio sæculi Ecclesiæ sexti hujus barbaræ consuetudinis vestigia invenire licet in legibus *Borgognorum*, qui litigantibus juramento sese defendere nolentibus certamen singulare inire imperabant. Horum etiam certaminum usum Longobardorum leges confirmaverunt.

(25. Quod vero spectat ad Duelli causam, cum Eminentissimo Cardinali Gerdilio repetendam eam esse censemus: primo, ex abusu libertatis vi cuius barbari populi jus omne conculcabant, et justitiam per vim solum posse obtineri putabant: secundo, ex eo quod haud bene intellecta erat honoris virtus, eam enim constituerunt in vi physica: tertio denique, ex sua superstitione; qua inducti fuerunt ad singulare certamen habendum pro Dei judicio. At nullum ex hisce motivis sufficit ad Duellum justificandum.

(26. Sane omni jure prohibitum est Duellum: Divina enim lex homicidium privatamque vindictam vetat. Item Ecclesiasticæ leges pœnis ac censuris illud prohibent. Demum leges civiles omne singulare certamen prohibent. Frustra autem aliqui Duellum cohonestare conati sunt, illud confundendo cum homicidio, quod per accidens fit, quando quis vim vi repellat. Magnum enim est discrimen Duellum inter et propriæ vitæ defensionem adversus injustum aggressorem.

(27. Juverit heic inserere consilia quæ omnibus curam Reipublicæ gerentibus proponit Verulamæ Philosophus: Ergo leges adversus duellantes latæ semper et in omni casu, nullo dignitati vel gradu respectu ha-

bito, ad executionem demandantur. Qui istas leges violant omni honore, dignitate ac officio privantur. Alia media ad hoc vitium

detestabile impediendum Principum sapientiæ et prudentiæ relinquenda esse censemus.

DIPTYCHA.

ADDITIONES EX EDITONE BARBIELLINIANA.

SUMMARIUM.

4. 2. Quæ nomina in Missæ sacrificio olim ex dipty-

(1. Pro omnibus quidem Christi fidelibus solet Ecclesia inter sacra ministeria preces ad Deum fundere communes: sed præterea speciales Deo preces offerebat pro certis quibusdam hominibus, tum viventibus, tum vita functis, quorum nomina ex scripto per Diaconos pronunciabantur inter sacra mystica, pro Imperatoribus et Regibus, pro Summo Pontifice, pro Episcopo loci, pro Patriarchis, pro cæteris quibusdam Episcopis, sibi invicem hoc genere officii gratificantibus: denique pro fidelibus illis, qui munera et oblationes ad rem sacram, divinumque cultum contulerant. Ex altera autem charta (1), quæ defunctorum nomina referebat, nominabantur pariter ad populum ex ambone ad aliquod tempus homines, vel Principatu temporalis, vel dignitate Episcopali pridem spectabiles. Insignium autem benefactorum, quales erant fundatores illius Ecclesiæ, perpetua fiebat memoria et recordatio. Hujusce ritus, simulque gratitudinis innumera legimus veterum monumenta nonnunquam etiam graves erant inter Ecclesias concertationes, aliis quorumdam insignium dignitate virorum memoriam colentibus, aliis ex adverso damnantibus, ut contigit in Joanne Chrysostomo, cujus memoriam Romana venerabatur Ecclesia; sed in oppositum Alexandrina, dum vixit infensissimus Chrysostomi persecutor Theophilus, execrabatur, una cum factione Theophili freta Imperatoris Arcadii animositate, qui sanctissimum virum, urgente Theophilo, injustissimis exiliis damnaverat, ut referunt Socrates, Sozomenus et Palladius. Nec minus nota sunt dissidia Orientalium Ecclesiarum cum Romana; dum hæc Acacii memoriam tanquam hæretici (ut vere erat) execratur; illæ vero ab eodem olim seductæ recolunt: quam referunt historiam Chronicon Marcellini, Theophanes et Theodorus lector. Eaque ex causa Euphemius Constantinopolis Episcopus Apostolicæ sedis communionem tanquam Schismaticus excidit, cæteroque orthodoxus, ob pertinaciam, quam nomen Acacii de tabulis Ecclesiasticis eradere recusaret, ut prodit Theophanes, et Nicephorus historicus.

(2. Dionysius lib. 3. de *Ecclesiast. hierarch.*

(1) Diptycha hæc chartæ appellabantur, non quod gemini essent libri, vivorum alter, alter mortuorum, ut existimavit Meursius in suo *Glossario Græco-barbaro*, cum unus idemque liber utrorumque nomina continere potuerit; et solus liber viventium, item solus mortuorum etiam diptychum sint dicta. Dietæ sunt ergo Diptycha chartæ hujusmodi, quod duobus foliis constarent, quemadmodum quæ tribus constabat, *triptycha* vocabantur. Chartas dixi, quod membranacea plerumque diptycha essent; erant

ERRAR. III.

chis recitarentur. — 3. Praxis hujusce recitationis. — 4. 5. Erasa ex sacris his tabulis hæreticorum nomina, unde orientalia quædam dissidia.

hæc de diptychis refert: « et cum se mutuo omnes salutaverint, mystica sacrarum tabularum recitatio fit. » Eodem spectat illa Cypriani expositio *Epist. X.* de faciliore quorundam lapsorum reconciliatione: « Ad communionem admittuntur, et offertur eorum nomen nondum penitentia facta. » Hieronymus in *Comment. super Ezechielem* 18. egregie dicit: « Publice Diaconus in Ecclesia offerentium nomina recitat, tantum offert ille, tantum ille pollicitus, placentque sibi ad plausum populi torquente conscientia, damusque materiam miseris, ut gaudeant ad ea quæ tribuunt, et non luceant ad ea quæ rapuerunt. » Innocentius Papa in illa notissima ad Decentium Eugubinum Episcopum epistola dicit: « Prius ergo oblationes sunt commendandæ, ac tum eorum nomina, quorum sunt oblationes edicenda ut inter sacra mysteria nominentur, non inter alia, quæ antea præmittimus, ut ipsis in mysteriis viam futuris præcibus aperiamus. »

(3. Recitandorum nominum praxis visitur in ipsis Liturgiis Jacobi Apostoli, Basilii et Joannis Chrysostomi. In harum duabus ultimis hæc habentur: « Diaconus sacram mensam incensat per circuitum, et diptycha tam viventium, quam eorum qui dormierunt, quorum vult. » His adjungo Concilii Emeritensis can. 19: « Proinde salubri deliberatione censemus, ut pro singulis quibusque Ecclesiis, in quibus Presbyter jussus fuerit per sui Episcopi ordinationem præesse, pro singulis diebus Dominicis sacrificium Deo procureret offerre; et eorum nomina, a quibus Ecclesias constat esse constructas, vel qui aliqui his Sanctis Ecclesiis videntur, aut visi sunt contulisse, si viventes in corpore sunt, ante altare recitentur tempore Missæ: Quod si ab hac luce discesserint, nomina eorum cum defunctis fidelibus recitentur suo in ordine. » Magnus Gregorius Papa lib. 2. epist. 37. ad Constantium Mediolani Episcopum rescripsit, nullam ipsi necessitatem incumbere Joannem Ravennæ Episcopum nominandi, cum neque Joannes Constantium ad altare nominare soleat (2).

(4. Acacius Constantinopolis Episcopus hæresi Eutylianæ clam addictus, Zenoni tamen interdum eborea, ex profano Consulari Diptycho in Ecclesiasticum usum translata.

(2) Observa diversam fuisse formulam, qua utebatur Celebrans, ac quandoque etiam Populus post Episcopatum nominum recitationem; recitatis quippe cæterorum defunctorum nominibus, Sacerdos pro iis precabatur ea formula, qualis extat in Liturgia, quam Alexandrini S. Marci appellant: *et horum omnium animabus dona requiem, Dominator Domine Deus Noster, in Sanctis tuis Tabernaculis.*

12

Augusto edictum (quod vocabatur henoticum) suggesserat, quo universum orbem impense perturbavit, abrogato Synodi Chalcedonensis contra Eutychianam hæresim decreto: Idemque Petrum Moggum Alexandrinum Episcopum, ipsosque Felicis Papæ III. Legatos in suas partes attraxit et corruptit. Quamobrem Papa Felix Acacium turbarum auctorem communionem fidelium amovit, qui vicem rependens Felicis Pontificis nomen ex Ecclesiasticis diptychis erasit anno 484. Mortuo demum Acacio, Gelasius Felicis in Romana sede successor omni studio connixus est, ut perfidi Acacii nomen ex Græcarum Ecclesiarum diptychis obliteraretur, quem pariter conatum prosecuti sunt insequentis Romani Pontifices, Anastasius et Symmachus inani tamen opera. Sed rem demum obtinuit Hormisda Pontifex, Justino fretus religiosissimo Imperatore, sub quo ablatum diuturnum Schisma, et pax inter Orientis et Occidentis

Ecclesias felicissime restituta, damnata duorum præcedentium hæreticorum Imperatorum Zenonis et Anastasii memoria, deletisque sacris ex tabulis eorum simul et Acacii, cæterorumque sequacium infaustis nominibus post sex et triginta perniciosi Schismatis annos ab excommunicatione Acacii.

(3. Fidem quoque facit Theodoretus lib. 5. *hist. Eccles.* cap. 34. circa gravissimum dissidium occasione Joannis Chrysostomi, factione Eudoxiæ Augustæ et Theophili Alexandrini, qui dicto ad Quercum conciliabulo præsidens Chrysostomum injustissime damnaverat, et Episcopatu ejecerat; sed Innocentius Papa innocenti Episcopi suscepra discussaque causa, ipsum conciliabulo decretum abrogavit, atque in exsilio defuncti memoriam honorifice restitui curavit; nec aliter pax inter Orientis et Occidentis Ecclesias studiis divinis iniri potuit, nisi restituito ad sacras tabulas Joannis Chrysostomi nomine (1).

E

EBRIETAS.

Vide verbum CLERICUS, art. 3, a num. 15 ad 20, et verb. IRREGULARITAS, art. 1, sub num. 11, et verbum GULA, a num. 12 ad 21. In talibus enim citatis locis quantum sufficit pertractatum est de hoc titulo.

ECCLESIA.

SUMMARIUM.

ARTICULUS I. — *Ecclesia in sensu morali capta, quoad ejus esse, et principales notas.*

4. Ecclesiæ nomen quid significet. — 2. Ecclesiæ nomen aliquando sumitur generaliter, aliquando particulariter, et quid utrumque importet. — 3. Affertur vera definitio Ecclesiæ, et explicatur per singulas ejus particulas, usque ad n. 9. — 40. Ad hanc Ecclesiam spectant non solum prædestinati, sed etiam reprobi. — 11. Sic etiam ad hanc Ecclesiam spectant non solum justi, sed etiam peccatores. — 12. Ad hanc tamen Ecclesiam non spectant, sed ab ea excluduntur Pagani, Turcæ, Judæi. — 13. Excluduntur etiam Catechumeni. — 14. Item excluduntur Hæretici, et a Fide Apostata. — 15. Item excluduntur Schismatici. — 16. Item excluduntur Excommunicati. — 17. Una, et eadem substantialiter et formaliter est Ecclesia Legis gratiæ, Legis naturæ et Legis scriptæ. — 18. Notæ præcipuæ, per quas vera Ecclesia discernitur a falsis, sunt quatuor: scilicet quod sit Una, Sancta, Catholica et Apostolica. — 19. Prima veræ Ecclesiæ nota demonstratur, et insinuat. — 20. Hæc Ecclesia variis Titulis est Una. — 21. Secunda nota veræ Ecclesiæ explanatur. — 22. Hæc Ecclesia pluribus Titulis dicitur Sancta. — 23. Tertia veræ Ecclesiæ nota, quod scilicet sit Catholica, variis rationibus ostenditur. — 24. Quarta veræ Ecclesiæ nota, quod scilicet sit Apostolica, variis de causis demonstratur. — 25. Sola Ecclesia Romana Catholica habet notas veræ Ecclesiæ Christi, et in ipsa sola potest obtineri salus, et nullus extra ipsam salvatur. — 26. Ecclesia Romana pro eodem sonat ac universalis. — 27. Summus

Lectis autem de mortuis Episcopis, clamabat populus: *Gloria tibi, Domine*, quod factum fuit in Concilio Œcumenico quinto.

(1) Hæc suspensus ex Cabbassutii diatriba de Diptychis; sed his consules sig. Heribertum Rosweydam in onomastico sacro ad vitas Patrum, Cl. Senatorem

Bonarrotium in *observat. ad vitas Cæmet.* Selvaggiu Antiquit. Christian. l. 2. c. 2. § 6 et 7. cum primis vero amplissimum, eruditissimumque *Thesaurum* a celeberrimis viris Gorio et Passerio editum omnium diptychorum quibus tamen adjungendum erit Cremonense ab egregio Viro P. Allegranza Dominicano illustratum.

ARTICULUS III. — *Ecclesia materialis quoad ejus ædificationem, dotationem et reparationem.*

1. Ecclesia materialis juxta varias ejus classes, varia sortitur nomina, quæ assignantur. — 2. Basilicæ secundum aliquos fuerunt sic appellatæ a Basilio Græcorum Imperatore, qui primus sepultus fuit in Ecclesia. — 3. Secundum alios Basilicæ fuerunt dicte Ecclesiæ nondum consecratæ. — 4. Verisimilius tamen est solum majores, principales ac digniores Ecclesias vocari Basilicas. — 5. Cathedralis vocantur, quæ sunt sedes Episcoporum. — 6. Collegiatæ sunt illæ, quæ habent communiter Clericalem quæ capitulariter congregari, et agere potest et solet cum libero usu sigilli, et arcæ sibi communis. — 7. Matrices ultra Ecclesias Cathedralis sunt illæ, quæ alias Ecclesias aliquo modo sibi subjectas habent. — 8. Filiales dicuntur illæ, quæ per divisionem a Matrice, de novo fiunt, vel alteri subjiuntur. — 9. Baptismales sunt illæ, quæ habent Fontes Baptismales ubi Parochiani baptizantur. — 10. Parochiales sunt illæ, in quibus populus eisdem deputatus sub certis locorum finibus et limitibus constitutus degit, et unus Rector ad uniuscujusque regimen assumitur cum potestate Fori pœnitentialis. — 11. Parochiales et Baptismales, ut plurimum tum in Jure, tum in facto confunduntur. — 12. Baptismales dicuntur etiam Matrices. — 13. Pro Ecclesia de novo ædificanda requiritur consensus seu licentia Episcopi loci. — 14. Episcopi licentia requiritur etiam si quis haberet privilegium Ecclesiæ ædificandi. — 15. Episcopus non debet talem licentiam denegare sine rationabili motivo, alias datur recursus. — 16. Non requiritur talis licentia Episcopi pro ædificando Oratorio privato in propria domo. — 17. Pro ædificanda Ecclesia una cum Monasterio Regularium, ultra consensus Episcopi, requiritur etiam consensus Papæ, maxime in Italia et insulis adjacentibus. — 18. Clemens IV. concessit privilegium Fratrum Minoribus, quod prope eorum Ecclesias per spatium 500 cannarum non possint ab aliis Mendicantibus, vel Monialibus cujuscumque Ordinis construere Monasteria, vel Ecclesiæ. — 19. Hoc tamen speciale privilegium Ordini Minorum concessum quoad 500 cannas, censetur revocatum per non usum, et ex variis posterioribus Bullis aliorum Pontificum fuit indefinite quoad omnes Mendicantes reductum ad 140 cannas. — 20. Privilegium 140 cannarum non solum habent Mendicantes contra alios Mendicantes, sed eo utuntur contra omnes cujuscumque ordinis. — 21. Procedit hoc privilegium etiam contra Presbyteros sæculares in communi viventes. — 22. Et etiam contra Ecclesiam Congregationis Laicorum. — 23. Patres Societatis Jesu habent peculiare privilegium, ut possint ædificare intra spatium etiam 140 cannarum prope quemcumque Conventum, seu Ecclesiam. — 24. Privilegium distantie 140 cannarum attendendum est etiam in translatione Ecclesiæ et Conventus. — 25. Per tale privilegium impediri non potest ampliatio Conventus, si jam fuerit legitime erectus. — 26. Secus vero si erectio non fuerit legitime facta, vel fuerit tantum permissa parva Ecclesia. — 27. Tale privilegium distantie 140 cannarum locum non habet in Domibus, seu Hospitaliis Regularium quæ non habent Ecclesiam publicam, nec etiam in Seminariis. — 28. Privilegium distantie 140 cannarum est saltem pluribus usu receptum, nec tollitur per non usum in aliquibus casibus. — 29. Hinc non licet Ordinario contra hujusmodi privilegia aliquid innovare. — 30. Neque hoc privilegium abrogatum censetur per Bullas Clem. VIII. Greg. XV. Urb. VIII. et Innoc. X. — 31. Privilegium 140 cannarum non esse usum receptum tenent varii; unde videtur in hoc servanda consuetudo cujuscumque loci. — 32. Mensuratio hujusmodi distantie 140 cannarum debet fieri per aerem, non autem per terram. — 33. Longitudo cannarum debet

esse pro qualibet octo palmorum mensura. — 34. Pro ædificanda Ecclesia requiritur insuper, ut assignetur Dos sufficiens, et congrua pro iis, quæ ad illius reparationem, cultum et ministros sunt necessariae, alias ædificari nequit. — 35. Si quis absque dotis assignatione Ecclesiam construxerit, obligatur ad eam constituendam eo ipso quod construxerit, et mortuo ædificatore, tenentur ejus Hæredes. — 36. Si Ædicator impotens esset ad dotem constituendam, et Ecclesia fuit ædificata de consensu Episcopi, eamque absque dote, vel absque cautione consecravit, teneretur ipse Episcopus ad ipsam dotem constituendam, etc. — 37. Id tamen Episcopus tenetur facere de proprio sine læsione Ecclesiæ. — 38. Cappella potest erigi sine dote. — 39. Dummodo tamen non adsit in ea speciale Beneficium erectum, aut aliquod onus impositum, alias esset assignanda dos juxta onus. — 40. Dos assignanda Ecclesiæ debet esse competens, et sufficiens pro ipsius Ecclesiæ Ministris, Luminariis, aliisque necessariis, et pro cognoscenda sufficientia dotis, potest etiam respectus haberi ad decimas oblationes, etc. — 41. Pro cognoscenda sufficientia dotis novæ Ecclesiæ Regularium ædificandæ, debent hodie attendi Decreta Sacræ Congregationis Concilii jussu Urbani VIII. edita, etc. — 42. Pro ædificanda Ecclesia requiritur ulterius, ut ipsa Ecclesia noviter ædificanda non vergat in præjudicium alterius Ecclesiæ, præsertim Parochialis. — 43. Hinc si ab Episcopo permittatur ædificatio Ecclesiæ in præjudicium Parochialis, potest Parochus se opponere, et a licentia concessa appellare. — 44. Si tamen in licentia concessa sint ab Episcopo reservata Jura Parochialis, tunc nec requiritur consensus Parochi, nec ipse Parochus potest contradicere, et ædificationem impedire. — 45. Referuntur ad hoc varia Decreta, usq. ad n. 50. — 51. Antequam ædificetur Ecclesia, debet Episcopus accedere ad locum, ubi ipsa Ecclesia ædificanda est, et ibidem publice Atrium designare, Crucem figere, et primum lapidem ponere. — 52. Potest autem Episcopus per alium Crucem figere et primum lapidem ponere. — 53. Pro Ecclesia ædificanda, sive amplianda potest cogi vicinus ad vendendam domum vel alium situm. — 54. Domum vicinam cogitur quis vendere, etiam si non fuerit contigua Ecclesiæ sed via publica adfuerit media. — 55. Domus vicina compellitur vendi pro ædificanda, amplianda et reparanda Ecclesia, etiam si fuerit perpetui fideicommissi, aut majoratus. — 56. Immo conclusio procedit, etiam si Domus fuerit alterius Ecclesiæ, aut alterius causæ piæ. — 57. Ad hoc ut quis teneatur Domum vel alium situm vendere pro ædificanda, amplianda, vel reparanda Ecclesia quatuor conditiones requiruntur. — 58. Prima est, quod solvatur justum pretium. — 59. Secunda est, quod adsit necessitas. — 60. Tertia est, quod Domus sit contigua, et aliis vicinior. — 61. Quarta est, quod talis venditio non fiat cum magno incommodo vendentis, et parvo commodo Ecclesiæ ædificantis. — 62. Si ista concurrant qui habet Domum vicinam, potest cogi ad venditionem, sin minus nequaquam. — 63. Pro reparanda corrue Ecclesia standum est specialibus locorum consuetudinibus. — 64. Nulla speciali consuetudine in loco existente, Ecclesia debet reparari de suis redditibus. — 65. Si Ecclesia nullos habet redditus, vel saltem non sufficientes ad reparationem, eam reparare tenetur, si sit Parochialis, proprius Parochus. — 66. Et si Ecclesia non sit Parochialis, ad eam reparandam tenentur in ea Beneficium habentes. — 67. Si Ecclesia nullos redditus habeat, et Beneficium non nisi necessaria, vel aliqua quidem superflua, sed ad reparationem insufficientia percipiant, tunc ad Ecclesiam reparandam tenentur Patroni et Parochiani, qui in illa Sacramenta, et alia Divina percipiunt. — 68. Ad reparationem Ecclesiæ Cathedralis tenetur solus Episcopus, si tamen habeat redditus superfluos, et ipsa Ecclesia non habeat spo-